

UCHWAŁA Nr III/23/2018
Rady Gminy Czerwonka
z dnia 28 grudnia 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w Gminie Czerwonka na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2018 r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 4.¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wigstato Widomski

Uzasadnienie

Na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Program jest realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określone są w niniejszym Programie.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wiesław Widomski

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
W GMINIE CZERWONKA
na 2019 rok**

Wśród różnych problemów społecznych i zdrowotnych jakie występują w naszym kraju, te związane z alkoholem zajmują szczególne miejsce i są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich różnorodności rozmiarów, a także kosztów społecznych i ekonomicznych jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne i nie tylko budżet państwa, ale także samorządy gminne.

Problemy alkoholowe oznaczają różnorodne zagrożenia oraz negatywne zjawiska związane z nadużywaniem alkoholu i chorobą alkoholową. Prowadzą one do degradacji psychofizycznej a także duchowej, społecznej i ekonomicznej poszczególnych osób, rodzin i całych środowisk. Alkohol jest przyczyną wielu problemów społecznych i rodzinnych, takich jak: przemoc domowa rozpad rodziny, zaburzenia zachowań u dzieci, agresja. Negatywne skutki alkoholizmu to nie tylko osobiste dramaty członków rodzin alkoholowych, ale również zagrożenie dla ogółu społeczeństwa.

Alkoholizm, narkomania czy nikotynizm to choroba, która rozwija się latami, niespostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym. Żyją one w stresie, co staje się przyczyną wystąpienia u nich zaburzeń związanych z przystosowaniem określonych mianem współuzależnienia. Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych są zadaniem własnym gminy.

Podstawą prawną tworzenia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jego realizacji przez organ gminy jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.)

Gminny Program określa zadania z zakresu profilaktyki i pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz działania profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze skierowane do dzieci i młodzieży koncentrując się na trzech podstawowych obszarach: *szkole, rodzinie i społeczności lokalnej*. Stanowi on również podstawę do działań zmierzających do przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu społeczno - ekonomicznych następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności instytucji podejmujących takie działania.

Celem Gminnego Programu jest tworzenie spójnego systemu profilaktycznego i naprawczego zmierzającego do ograniczenia rozmiaru szkód zdrowotnych i społecznych związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu i innych używek oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych w społeczności lokalnej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego stylu życia i świadomych wyborów ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją wielu działań inicjowanych i realizowanych w latach poprzednich.

Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego i zintegrowanego systemu działań profilaktycznych i naprawczych w gminie.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czerwonka na 2019 r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej

Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program będzie realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołaną przez Wójta Gminy w drodze zarządzenia.

ZADANIA PROGRAMU

I. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Najlepszym obszarem pracy profilaktycznej są szkoły i dlatego właśnie wśród najmłodszych należy prowadzić zajęcia edukacyjne. Jednym z profilaktycznych priorytetów jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, tj:

1. Realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych.
2. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej na terenie gminy w szczególności dla dzieci i młodzieży przez organizowanie spotkań, pogadanek, imprez artystycznych o tematyce profilaktycznej.
3. Dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży: wycieczki, ognisko, zawody sportowe, kolonie, obozy itp.
4. Dofinansowanie kosztów dożywiania dla dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w rodzinach których występują problemy alkoholowe.
5. Organizacja czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji oraz działanie wychowawczo-terapeutyczne łagodzące skutki funkcjonowania w rodzinie z problemem alkoholowym.
6. Włączenie zagadnień wychowania w trzeźwość do programów

profilaktyczno-wychowawczych szkół.

7. Korzystanie z ofert profilaktycznych teatrów. Jest to jedna ze skutecznych metod zapobiegania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy oraz innych zjawisk patologicznych.
8. Dofinansowanie nauczycielom, pedagogom szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów.
9. Dofinansowanie do organizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym zajęć sportowo-rekreacyjnych min. kół zainteresowań.
10. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych np. (gazetki, dyskusje z udziałem psychologa itp.)
11. Umożliwienie młodzieży dostępu do wiedzy fachowej z zakresu uzależnień np. (zakup czasopism, książek, kaset video, materiałów edukacyjnych).
12. Finansowanie i organizacja rodzinnych imprez profilaktyczno-sportowych.
13. Wspieranie przedsięwzięć turystycznych- wymiany młodzieży, wycieczek, mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz nabywania umiejętności gospodarowania wolnym czasem.
14. Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci, promujących zdrowy styl życia wspólnie z Gminną Biblioteką Publiczną np. (czytanie terapeutyczne, lektura w profilaktyce uzależnień, zajęcia relaksacyjne z książką, warsztaty pisarskie, różnego rodzaju konkursy i wernisaże tematyczne itp.).
15. Prowadzenie stałego systemu informacji o dostępnej na terenie gminy lub powiatu ofercie pomocy w zakresie problemów alkoholowych.
16. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwym kierowcom min. nawiązanie współpracy z Policją w celu zwiększenia kontroli trzeźwości.
17. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym

przez przeprowadzanie lokalnych diagnoz.

II. Współpraca i wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z bibliotekami szkolną i publiczną na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemach uzależnień.
2. Współpraca z Kościołem w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Współorganizowanie z udziałem dzieci i młodzieży różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych.
3. Pomoc w działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
4. Udzielenie wsparcia grupom anonimowych alkoholików w przypadku podjęcia przez nich działalności na terenie gminy.
5. Współpraca ze szkołami - dofinansowanie w części imprez służących do aktywnego udziału w życiu lokalnej społeczności np. (rajdy, wycieczki oraz inne formy wypoczynku czynnego).
6. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Makowie Maz. w zakresie dotyczącym pomocy w zatrudnieniu osób leczących się z zespołem uzależnienia od alkoholu.
7. Pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji gminnego programu.
8. Współpraca z innymi instytucjami oraz organizacjami nie wymienionymi w programie zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
9. Zorganizowanie lokalnej kampanii edukacyjnej z udziałem dzieci i młodzieży np. Propagowania zdrowego stylu życia.

III. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem

w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Przestrzeganie wprowadzonych uchwałą Rady Gminy zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu.
2. Opiniowanie wniosków przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Gminy osobom zwracającym się o wydanie zezwolenia.
3. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przez upoważnionych przez Wójta Gminy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Organizacja szkoleń dla sprzedawców i właścicieli punktów prowadzących sprzedaż alkoholu.
5. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych oraz łamanych zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencję oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora .
6. Przeprowadzenie kontroli w zakresie:
 - 1) zgodności prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z ważnym zezwoleniem,
 - 2) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - 3) przestrzeganie warunków ustawy i zasad sprzedaży określonych w uchwałach Rady Gminy Czerwonka,
 - 4) przeprowadzenie wrywkowej kontroli prawdziwości składanych oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi przez pracownika Urzędu Gminy,
 - 5) stałe analizowanie wyników kontroli i interwencji policji wobec łamania przepisów ustawy,

6) występowanie z wnioskiem o cofnięcie wydanego zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

IV. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. Prowadzenie rozmów motywujących, mających na celu zobowiązanie osób uzależnionych do poddania się leczeniu odwykowemu.
2. Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.
3. Pokrycie kosztów biegłych sądowych (psycholog, psychiatra) powołanych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
4. Rozpatrywanie wniosków dotyczących osób nadmiernie pijących alkohol i kierowanie ich po przeprowadzeniu rozmowy do odpowiednich instytucji.
5. Prowadzenie profilaktyki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy w rodzinie.
6. Współpraca z instytucjami na szczeblu powiatowym w sprawie wspólnego wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.
7. Finansowanie szkoleń: członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycielom, pracownikom służby zdrowia, policjantom w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Współpraca członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z pracownikiem socjalnym, dzielnicowym policji, zespołem

interdyscyplinarnym w interwencjach domowych w sytuacjach przemocy w rodzinie z wykorzystaniem procedury i dokumentacji "Niebieskiej Karty".

9. Udział w ogólnopolskich akcjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, mających na celu zaprzestanie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim i nietrzeźwym.

10. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; sądem, prokuraturą, policją.

11. Wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego w zakresie: kompleksowego wsparcia rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym oraz tych, w których dochodzi do przemocy, monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, gromadzenie informacji dot. miejsc osób, możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w czasie ciąży, zakup literatury fachowej, czasopism, itp.

12. Dofinansowanie programów terapii dla osób współuzależnionych-dofinansowanie usług z tego zakresu.

13. Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików- pomoc ta może być udzielana w formie grup wsparcia, grup rozwoju osobistego, konsultacji indywidualnych, poradnictwa.

14. Wspieranie procedury "Niebieskiej Karty"-dofinansowanie szkoleń w tym zakresie .

V. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i ich rodzin.

2. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu

leczniczego.

3. Ocena warunków i poziomu świadczonych usług przez podmioty zaangażowane w realizację programu.
4. Finansowanie usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla pacjentów uzależnionych i ich rodzin .
5. Realizacja programów profilaktyki alkoholowej przez Ośrodek Pomocy Społecznej.
6. Dofinansowanie programów psychoterapii uzależnień od alkoholu realizowanych w placówkach odwykowych.
7. Dofinansowanie kształcenia pracowników lecznictwa odwykowego.

VI. Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Podstawa prawna: art 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.)

Fundamentalną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym ma do spełnienia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest ona organem samorządu gminnego podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Za wykonywanie zadań wynikających z w/w ustawy oraz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie jak niżej:

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest wypłacane za każdy udział w posiedzeniu tej komisji oraz za przeprowadzenie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt.1 wynosi 120 zł brutto.
3. Wynagrodzenie płatne jest za każde posiedzenie i kontrolę na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji.

4. Zwrot kosztów podróży służbowych poza teren Gminy Czerwonka przysługuje na zasadach obowiązujących- przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

5. Wynagrodzenie członków komisji finansowane jest z budżetu gminy na zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

6. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku są środki finansowe uzyskane za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy człowiek, niezależnie od tego, czy pije alkohol czy jest abstynentem. W Polsce kilkanaście lat temu zakończono epokę „walki z alkoholizmem”. Zgodnie z terminologią międzynarodową zajmujemy się „rozwiązywaniem problemów alkoholowych”. Uzależnienie od alkoholu to tylko jedna z kategorii problemów związanych z alkoholem.

Działania zawarte w programie podejmowane przez gminę z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych są zaadresowane do wszystkich jej mieszkańców ,a nie tylko do tych, którzy piją alkohol. Dlatego też realizacja programu wymaga ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na terenie gminy oraz całym społeczeństwem lokalnym.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest otwarty na modyfikacje i nowe propozycje na każdym etapie jego realizacji. Może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stosownymi uchwałami Rady Gminy w Czerwonce.

Opracowanie:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych